

۱۴۰۰/۱/۲۴

هووالعلیم

مهارت‌های حرکتی کودکان

کنش پریشی، پیش‌فعالی / کمبود توجه، اتیسم
و دیگر ناتوانی‌های یادگیری

www.ketab.ir

لیزا کورتز

مترجمان:

دکتر امیر رحمانی رسا دکتر محمد رضایی

(اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان)

سرشناسه: کورتز، لیزا، ا.، ۱۹۵۲ - م.
Kurtz, Lisa A.

عنوان و نام پدیدآور: مهارت‌های حرکتی کودکان: کتاب راهنما کتشی پریش، اتیسم، کمبود توجه... / لیزا ا.ف. کورتز؛
مترجمان امیر رحمانی رسا، محمد رضایی.
مشخصات نشر: تهران: ناشر: ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری: ۱۶۸ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۰-۱۶۳-۹

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی: Understanding motor skills in children with dyspraxia, ADHD, autism, and other learning disabilities: a guide to improving coordination, 2008.

یادداشت: کتاب حاضر توسط ناشرین مختلف در سالهای متفاوت منتشر شده است.

موضوع: اختلالات حرکتی در کودکان -- بیماران -- توانبخشی
موضوع: Movement disorders in children -- Patients -- Rehabilitation

موضوع: اختلالات روانی و حرکتی در کودکان -- بیماران -- توانبخشی
موضوع: Psychomotor disorders in children -- Patients -- Rehabilitation

موضوع: کودکان ناتوان در یادگیری -- توانبخشی
موضوع: Learning disabled children -- Rehabilitation

موضوع: مهارت‌های حرکتی در کودکان

موضوع: Motor ability in children

موضوع: خام حرکتی کودکان

موضوع: Clumsiness in children

شناسه افزوده: رحمانی رسا، امیر، ۱۳۶۲ -، مترجم

شناسه افزوده: رضایی، محمد، ۱۳۶۳ -، مترجم

ردیف کتابخانه: ۱۳۹۶ ک ۱۳۳ الف / RJ۴۹۶

رده بندی دهوی: ۶۱۸/۹۲۸۳

شماره کتابشناسی ملی: ۴۶۶۸۱۲۳

عنوان: مهارت‌های حرکتی
نویسنده: لیزا کورتز
مترجمان: دکتر امیر رحمانی رسا- دکتر محمد رضایی
صفحه آرا: کژال گرافیک
مدیر تولید: داریوش سازمند
ناشر: دانژه
لیتوگرافی، چاپ و صحافی: شریف
شمارگان: ۲۲۰ نسخه / قطع: رقعی
نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶ / دوم ۱۴۰۰
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۰-۱۶۳-۹

این اثر بمقتول قانون حمایت مولفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۲۸ هجری قمری، هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مولف یا ناشر یا پخش یا عرضه کند مورد سزای قانونی قرار خواهد گرفت

تهران: خیابان استاد مطهری - خیابان سلیمان خاطر (امیر اتابک) - کوچه اسلامی - شماره ۴/۲

کد پستی: ۱۵۷۸۶۳۵۸۳۱ تلفن: ۸۸۸۴۶۱۴۸-۸۸۸۱۲۰۸۲-۸۸۸۴۲۵۴۳ تلفکس: ۸۸۸۴۲۵۴۳

تلفن دفتر پخش: ۶۶۴۷۶۳۷۵ - ۶۶۹۵۷۴۶۱ فکس: ۶۶۴۷۶۳۸۹

فهرست

۵	مقدمه
۹	بخش یکم: درک ماهیت مهارت‌های حرکتی
۱۱	فصل یکم: رشد مهارت‌های حرکتی
۱۳	رشد حرکتی طبیعی
۲۲	اختلال یا تأخیر در رشد حرکتی
۲۶	زمینه‌های نگران‌کننده
۳۳	فصل دوم: بهره‌گیری از متخصصان
۴۷	فصل سوم: اصول کلی مداخله
۴۹	آمادگی رشدی برای یادگیری مهارت‌های حرکتی
۵۳	جنبه‌های حسی یادگیری حرکتی
۵۹	اهمیت انگیزش و تمرین
۶۱	زمان آموزش جبرانی
۶۳	مدیریت رفتارهای مشکل‌ساز
۶۶	رویکردهای درمانی تخصصی
۸۱	بخش دوم: فعالیت‌های و راهکارهای عملی در خانه و مدرسه
۸۳	فصل چهارم: ارتقای مهارت‌های حرکتی پایه
۸۷	آگاهی بدنی
۹۰	طرح ریزی حرکتی
۹۲	یکپارچگی حرکتی دوطرفه
۹۴	مهارت‌های تعادلی
۹۶	هماهنگی حرکتی ظریف
۹۸	مهارت‌های دیداری کارکردی

۱۰۱	مهارت‌های دهانی - حرکتی
۱۰۳	فصل پنجم : آموزش استقلال در مهارت های روزمره زندگی
۱۰۶	راهکارهای پیشنهادی برای مهارت‌های پوشیدن
۱۰۸	راهکارهای پیشنهادی برای صرف غذا
۱۰۸	راهکارهای پیشنهادی برای بهداشت شخصی
۱۱۱	فصل ششم : پرداختن به مشکلات مربوط به کلاس درس
۱۱۳	نشستن و وضعیت دهی
۱۱۶	یادگیری نحوه نوشتن
۱۲۸	مهارت‌های کار با قیچی
۱۳۲	مهارت‌های دیداری - ادراکی
۱۳۴	مهارت‌های سازماندهی
۱۳۷	فصل هفتم : تأثیر اجتماعی دشواری‌های هماهنگی
۱۳۹	پرورش عزت نفس
۱۴۳	مقابله با آزار و اذیت
۱۴۷	ضمیمه ۱ : آزمون‌ها و ابزار ارزیابی
۱۵۷	واژه نما
۱۶۱	موضوع نما

مقدمه

بسیاری از اختلالات رشدی کودکان از قبیل درخودماندگی (اتیسم)، نقص توجه و دیگر ناتوانایی‌های یادگیری دارای تشابه‌های خاص و مشکلاتی در زمینه هماهنگی جسمانی می‌باشند. تشخیص يك كودك با دشواری‌های هماهنگی، چندان سخت نیست. این كودك ممكن است علی‌رغم داشتن ظاهری عادی، با افتادگی اندام‌ها درون دست، ناتوانی در عبور از موانع كوچك و در معرض خطر آسیب‌های مختلف ناشی از مهارت‌های جسمانی ناشیانه، توجه همبازیها و دیگر بزرگسالان را جلب نماید. او می‌تواند مشکلاتی در زمینه نوشتن، نقاشی و بستن كمرلباس و بند كفش داشته باشد و از اینرو حین یادگیری مهارت‌های جدید دچار سرخوردگی و نیز از جانب كوكان دیگر، فردی "متفاوت" یا "بی توجه" تلقی شود. چنین كودكانی معمولا" دارای عزت نفس پایین می‌باشند و این درحالیست كه از آن‌ها انتظار می‌رود در جامعه ای كه ارزش زیادی برای رقابت و تحرك جسمانی قائل است، فعالیت داشته باشند.

توانایی هماهنگ نمودن حرکات بدنی نه تنها در میان كودكان، بلكه در بزرگسالان نیز متفاوت است. کیفیت هماهنگی حرکتی مانند دیگر جنبه‌های عملکردی شخصی به اثرات عوامل متعدد شامل میزان رسش رشدی، استعداد یا توانایی ذاتی و انگیزه شخص برای كاریبرد این مهارت‌ها، بستگی دارد.

كودكانی كه از مهارت‌های حرکتی بالاتری بهره می‌برند، از انگیزه بیشتری برای شركت

در فعالیت‌هایی نظیر ورزش‌های رقابتی، خانه‌سازی با وسایل بازی یا پرتاب توپ به هدف، ممکن است برخوردار باشند، زیرا موفقیت آن‌ها در این فعالیت‌ها به تجربیات لذت بخش منتهی می‌گردد. عملکرد آن‌ها، تمجید و توجه مثبت دیگران را برمی‌انگیزد و از اینرو تمایل به تمرین و به چالش درآوردن این مهارت‌ها نیز بیشتر می‌شود. در مقابل، کودکان با مهارت‌های اندک ممکن است، از فعالیت‌های چالش‌آور جسمانی اجتناب کرده و به بازی‌ها و سرگرمی‌های نشستنی روی آورند یا به منظور جلب توجه حین فعالیت‌های جسمانی، پرخاشگری یا لودگی از خود نشان دهند. بسیاری از کودکان با مشکلات هماهنگی، دارای استعداد‌های خاصی می‌باشند برای مثال: کاربرد زبان یا واژگان که ممکن است به صورت ماهرانه جهت پوشاندن ضعف نسبی مهارت‌های حرکتی خود به کار رود.

این کتاب رهنمودهای عملی برای والدین، معلمان، درمانگران و دیگر افراد مرتبط با تأخیرات رشدی خفیف تا متوسط اثرگذار بر مهارت‌های حرکتی کودکان، ارائه می‌دهد. اگرچه مطالب حاضر در ارتباط با اختلالات رشدی خاص دوران کودکی شامل اختلال بیش‌فعالی با کمبود توجه، اختلال عجز ریزی حرکتی (دیس پراکسی) یا اختلال هماهنگی رشدی، ناتوانایی‌های یادگیری خاص، در خودماندگی و اختلال نافذ رشد، می‌باشد، برخی پیشنهادها ممکن است برای کودکان با مشکلات رشدی بارزتر اثرگذار بر رشد و کنترل حرکتی مانند فلج مغزی یا عقب ماندگی ذهنی، به کار رود.

فصل یکم مروری بر بارزهای رشدی طبیعی کودک بعنوان ابزاری برای برآورد میزان تأخیر ارائه می‌دهد. همچنین در مورد علل احتمالی تأخیر رشد حرکتی به بحث می‌پردازد. خواننده می‌بایست تصمیم بگیرد که تأخیر مربوطه نگران‌کننده نیست یا اینکه نیازمند ارزیابی‌های تخصصی می‌باشد.

فصل دوم، زمان و مکان دریافت کمک بیشتر حین مواجهه با مشکلات قابل توجه را بیان می‌کند. نقش متخصصان مختلف، انواع آزمون‌ها و روش‌های ارزیابی کودک نیز در این فصل ارائه می‌شود.

فصل سوم شامل برخی اصول کلی کمک به خردسالان در رشد مهارت‌های حرکتی، رهنمودهایی برای ارتقاء رفتارها و نگرش‌های صحیح در کودکان با هماهنگی ضعیف و مباحثی پیرامون رویکردهای درمانی خاص می‌باشد. کاربرد راهکارهای آموزشی،

رویکردهای درمانی خاص و فعالیت‌های پیشنهادی به منظور یادگیری مهارت‌های حرکتی اصلی شامل طرح ریزی حرکتی، یکپارچگی دوطرفه، توازن، هماهنگی حرکتی ظریف، کنترل دهانی- حرکتی و مهارت‌های دیداری کارکردی، در فصل چهارم آمده است.

فصل پنجم به معرفی راهکارهای افزایش استقلال در مهارت‌های روزمره زندگی می‌پردازد. در **فصل ششم** کنار آمدن با مشکلات کلاس درس شامل نشستن و وضعیت دهی صحیح، یادگیری نحوه نوشتن و کاربرد قیچی و رشد مهارت‌های سازماندهی، مطرح شده است. و در انتها، **فصل هفتم** نحوه کمک به کودکان در رشد خودانگاره مثبت بعنوان پایه ای برای یادگیری ارتباط با دیگر کودکان و مقابله با آسیب و آزار، را ارائه می‌دهد. امید است که راهبردهای فعالیتی این کتاب، در خانه و مدرسه و بعنوان محرکی برای بحث میان والدین، معلمان و درمانگران، مفید واقع شود.

یک ضمیمه در انتهای کتاب شامل فهرستی از آزمون‌ها و ابزار ارزیابی، نیز ارائه شده است.